

Andrej Einspieler.

(Spisal *Fr. W.*)

Dné 16. prosinca t. l. je minulo deset let, odkar je zatisnil trudne oči oče koroških Slovencev, Andrej Einspieler. Naš list je takrat počastil tega odličnega narodnega prvoboritelja in prvaka naših bratov v tužnem Korotanu z lepo elegijo I. Sovrana. Ni pa še opisal doslej slovenskemu svetu njegovega življenja, kakor je to tekom let storil drugim za naš narod zaslužnim možem.

Andrej Einspieler je zagledal luč sveta dné 13. listopada l. 1813. v Svečah, v vasi lepe Rožne doline. Oče mu je bil tkalec, a poleg svojega rokodelstva je opravljal tudi službo cerkvenika, kakor pravi hišno ime: „pri Mežnarju“. Bogastva Andrejeva roditelja nista imela, a trudila sta se pošteno in marljivo, da preskrbita in odredita mnogoštevilno deco. Andreju pač ni kazalo nič drugega, kakor da bo tudi on tkalec: a zavzel se je zanj domači gospod župnik Herker. Ta blagi mož je mladino svoje župnije poučeval v zasebni šoli iz lastnega nagiba in na svoje stroške. Kmalu je župnik spoznal bistro Andrejevo glavico, in škoda se mu je zdelo dečka, da bi moral ostati doma za statvami. Zato pa je napel vse sile, da bi spravil dečka v šolo v Celovec. Deloma je sam obljubil stalne pomoči, deloma je pa izmoledeval pri prijateljih v glavnem mestu, da so skrbeli

„Dom in svet“ 1898, štev. 21.

zanj. Tako je začel Andrej l. 1823. hoditi v mestno ljudsko šolo v Celovcu. Vrstili so se mu dobri in slabi dnevi, prestal je dokaj pomanjkanja in trpljenja, a slednjič je srečno dovršil ljudske in srednje šole. L. 1835. so ga sprejeli v duhovsko semenišče. Da se je učil pridno, védel se vzgledno in se vestno

Andrej Einspieler.

pripravljaj za vzvišeni poklic, priča nam to, da so ga že po dovršenem tretjem letu posvetili v mašnika (6. vel. srpana l. 1837.). Sebi in svojim domačim v veliko veselje je pel novo sv. mašo v Svečah. Ko je prebil še jedno leto v semenišču, je bil nastavljen za kapelana v nemškem Pleiberzi. V naslednjih osmih letih je moral dvanajstkrat menjati svoje bivališče, dokler ga niso poklicali v Celovec za mestnega kapelana. Na tem mestu je deloval šest let (1846 do 1852). Ravno tedaj pa so ustanovili v Celovcu realko. Izpopolniti je bilo mesto veroučitelja. Einspieler poprosi za to službo in jo tudi dobi. Celih

trideset let je žrtvoval svoje moči mladini, poučujoč jo v veronauku in v slovenskem jeziku. Za ta predmet je napravil izpit l. 1855. na Dunaju pri prof. Miklošiču. L. 1882. pa je stopil v pokoj ter odslej vse svoje moči posvetil le ljubemu narodu. Želje in voščila njegovih častilcev ob zlati maši dné 21. velikega srpana l. 1887., da bi še dolgo deloval